

Brusel 6. února 2026
(OR. en)

6010/26

Interinstitucionální spis:
2025/0555 (COD)

COMPET 149	ECOFIN 153
IND 93	COH 19
MI 99	INDEF 50
CADREFIN 46	CULT 15
FIN 206	CYBER 46
RECH 46	JAI 156
ESPACE 22	DIGIT 31
CONSOM 37	DATAPROTECT 33
DUAL USE 7	FREMP 36
EDUC 30	RELEX 150
TELECOM 51	COPS 78
ENER 48	UD 22
ENV 92	AUDIO 16
CLIMA 46	PROCIV 17
AGRI 90	IPCR 10
TRANS 51	MAP 49
SAN 64	FISC 64
PHARM 10	CODEC 164
BIOTECH 6	IA 23
POLMIL 64	CSC 91
POLGEN 23	

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada

Předmět: *Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír) konajícího se dne 26. února 2026*

Nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost: nástroj na podporu strategické odolnosti malých a středních podniků a evropských hodnotových řetězců

– *politická rozprava*

Delegace naleznou v příloze informativní poznámku předsednictví týkající se „nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost: nástroj na podporu strategické odolnosti malých a středních podniků a evropských hodnotových řetězců“ s ohledem na politickou rozpravu na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 26. února 2026.

Evropský fond pro konkurenceschopnost: nástroj na podporu strategické odolnosti malých a středních podniků a evropských hodnotových řetězců

Evropské hodnotové řetězce v kritických odvětvích, jako jsou čisté technologie, biotechnologie a pokročilé materiály, jsou i nadále roztržštěné a závislé, což omezuje schopnost EU zvýšit svou odolnost a konkurovat v celosvětovém měřítku. Závislost EU na dodavatelích ze třetích zemí se u konkrétních součástí zvyšuje, zejména pokud jde o suroviny a meziprodukty potřebné pro souběžnou transformaci¹. Nejkritičtější aspektem je skutečnost, že evropské inovace čelí „údolí smrti“ – EU sice vyniká ve vytváření startupů, tyto společnosti se však potýkají s finanční propastí, když se pokoušejí přejít od prototypu k výrobě a růstu. Evropský soukromý rizikový kapitál neusiluje o vyplnění tohoto nedostatku prostředků pro rozvoj činnosti, což inovátory s vysokým potenciálem nutí k prodeji zahraničním konkurentům, přemístění nebo stagnaci, čímž dochází k přesunu průmyslové kapacity EU do třetích zemí². To podle odhadů nejenže představuje významnou zátěž pro produktivitu EU ve srovnání s USA, ale zásadně to také omezuje schopnost strategických odvětví spoléhat se na diverzifikovanou evropskou dodavatelskou základnu a budovat odolné hodnotové řetězce a konkurenceschopné ekosystémy.

¹ Evropská komise (2024). Výroční zpráva o jednotném trhu a konkurenceschopnosti 2024 (COM(2024) 77 final), s. 14–16 (potvrzení přetrvávajících strategických závislostí v citlivých ekosystémech); Evropská komise (2024). Budoucnost evropské konkurenceschopnosti – část A (zpráva Maria Draghiho), s. 42–45 (o prohlubující se závislosti kritických technologií na dodavatelích ze zemí mimo EU).

² Evropská komise (2024). Budoucnost evropské konkurenceschopnosti – část A (zpráva Maria Draghiho), oddíl 2 „Odstranění rozdílů v oblasti inovací“, s. 23–38.

Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF) nepředstavuje pouze nově přidělované rozpočtové prostředky, ale také strategickou politickou páku. ECF je koncipován tak, aby čelil roztržitosti finančního prostředí jednotného trhu. V přímé reakci na „investiční propast“ popsanou ve zprávách Maria Draghiho a Enrica Letty má ECF konsolidovat finanční nástroje do jediné soudržné prováděcí platformy³. Jeho hlavním cílem pro oblast průmyslu je vytvořit pro evropské společnosti „plynulý investiční cyklus“, mimo jiné i prostřednictvím kombinace grantové podpory a nástrojů pro snižování rizik, které budou přizpůsobeny různým fázím růstu společností. Harmonizací pravidel a centralizací zdrojů má ECF za cíl umožnit malým a středním podnikům s vysokým potenciálem nebo kritickým malým a středním podnikům přejít z předkomerčního výzkumu přímo do fáze průmyslového rozšíření, aniž by musely znovu podávat žádost v rámci protichůdných regulačních režimů⁴. Každá oblast politiky ECF proto podpoří specializované akce pro malé a střední podniky s cílem zvýšit širokou účast těchto podniků v programu. Kromě toho bude mít ECF k dispozici celý soubor nástrojů rozpočtu EU k tomu, aby uvolnil další veřejné a soukromé investice v průběhu celého investičního cyklu.

Ačkoli EU úspěšně zmapovala své strategické závislosti, jeden zásadní prvek pro naše hodnotové řetězce zůstává nevyřešen. Odolnosti nelze dosáhnout pouze zabezpečením surovin nebo podporou finální kompletace (tj. gigatováren); odolnost rovněž vyžaduje, aby „chybějící střední část“ dodavatelského řetězce byla řešena podporou spolehlivého ekosystému výrobců součástí, dodavatelů, inovátorů a poskytovatelů technologií, což jsou role, které zastávají převážně malé a střední podniky⁵. ECF bude podporovat vytváření, spolupráci a rozšiřování ekosystémů inovací, soukromých finančních zdrojů a průmyslu. Tento aspekt mají řešit některé akce ECF, jako jsou odvětvová opatření na podporu malých a středních podniků, unijní průkopníci v oblasti technologií a nástroj pro tvorbu hodnotových řetězců.

³ Evropská komise (2024). Politické směry pro příští Evropskou komisi 2024–2029, s. 10–11 (navrhující zřídit ECF jako součást Dohody o čistém průmyslu s cílem zajistit investiční kapacitu do strategických technologií); Výzkumná služba Evropského parlamentu (2025). Evropský fond pro konkurenceschopnost: přehled, s. 2 (o konsolidaci stávajících nástrojů).

⁴ Evropská komise (2024). Budoucnost evropské konkurenceschopnosti – část B (zpráva Maria Draghiho), oddíl 5, s. 280–285 (o potřebě zefektivnit financování od laboratoře po továrnu a zabránit regulačním překážkám).

⁵ Evropská komise (2021). Pracovní dokument útvarů Komise: Strategické závislosti a kapacity (SWD(2021) 352 final), s. 14–16 (zdůrazňující, že závislosti často vyplývají z konkrétních segmentů dodavatelského řetězce, v nichž dominují zahraniční malé a střední podniky).

Odolnost závisí na celém průmyslovém ekosystému, nejen na ojedinělých šampionech. Stěžejní součástí hodnotového řetězce proto mohou a musí být malé a střední inovátoři. Ti poskytují specializovaná řešení v klíčových uzlech hodnotového řetězce, jsou flexibilní v krizových situacích, jsou klíčovými inovátory a mohou přispět k diverzifikaci tím, že poskytují alternativní řešení pro dovoz⁶. V odvětvích, která se vyznačují rychlým technologickým obratem, je navíc rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti rychlost. ECF musí hrát rozhodující úlohu při přizpůsobování se pružnosti a rychlosti, kterou vyžadují rychle rostoucí společnosti, aby se zajistilo, že EU již nebude přicházet o svá nejinnovativnější aktiva ve prospěch konkurentů ze třetích zemí, kteří nabízejí rychlejší a jednodušší přístup ke kapitálu.

Delegace se vyzývají, aby se vyjádřily k těmto orientačním otázkám:

- Jak můžeme zajistit, aby rozsáhlé investiční projekty účinně integrovaly evropské malé a střední podniky do svých dodavatelských řetězců a aby náš průmyslový ekosystém zůstal silný?
- Jak může ECF zajistit, aby nástroje pro snižování rizik účinně přilákaly soukromý kapitál se stejnou pružností jako konkurenti ze třetích zemí a bez dlouhodobé závislosti na veřejných dotacích, a zajistil tak „plynulý investiční cyklus“ potřebný k tomu, aby malé a střední podniky přežily „údolí smrti“?

⁶ Společné výzkumné středisko, 2023. Polovodiče v EU, Souhrnný dokument o činnosti evropské expertní skupiny pro polovodiče (o tom, jak mohou cílená politická opatření posílit konkurenceschopnost EU v odvětví polovodičů, zejména prostřednictvím podpory malých a středních podniků, specializovaných subjektů a pilotních linek, lepšího přístupu k výrobní infrastruktuře a silnější integrace napříč hodnotovými řetězci).